

Prof. nadzw. dr hab. Artur Krajewski
Akademia Sztuk Pięknych
w Warszawie

Warszawa, 16 marca 2018 r.

Recenzja

dorobku artystycznego oraz pracy doktorskiej
Pani mgr **Karoliny Grudzińskiej**
przeprowadzonych na Wydziale Grafiki i Malarstwa
ASP im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi,
w dziedzinie sztuk plastycznych,
w dyscyplinie artystycznej sztuki piękne

Dane personalne i kariera zawodowa

Pani **mgr Karolina Grudzińska** otrzymała dyplom i tytuł magistra w 2004 roku na **Wydziale Grafiki i Malarstwa w Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi**. Dyplom z wyróżnieniem uzyskała w Pracowni Sitodruku **prof. Andrzeja Smoczyńskiego**. Aneks zrealizowała w Pracowni Fotografii i Obrazu Wideo prowadzonej przez **ad. Konrada Kuzyszyna**. W latach 2004-2007 była zaangażowana w działalność kuratorską w Galerii Bagdad Cafe w Łodzi, organizując 27 wystaw. W 2006 roku podjęła pracę w Atelier Fotografii Cyfrowej i Pracowni Komputerowej na macierzystym Wydziale Grafiki i Malarstwa w ASP w Łodzi na stanowisku pomocy dydaktycznej. W 2008 roku została asystentką w Pracowni Podstaw Projektowania Graficznego II. Od 2015 roku prowadzi zajęcia dla studentów studiów niestacjonarnych z zakresu podstaw projektowania graficznego, a od 2016 roku zajęcia dla studentów studiów podyplomowych i ćwiczenia z wykorzystaniem oprogramowania Adobe Illustrator z zakresu edycji obrazu wektorowego.

Pani mgr Karolina Grudzińska z pasją angażuje się w działania na rzecz uczelni, a jak wiadomo – poza obowiązkiem twórczego rozwijania się i zdobywania dydaktycznego doświadczenia – jest to jedna z ważniejszych aktywności każdego pracownika uczelni. W latach 2008-2012 pełniła funkcję protokolanta rady Katedry Projektowania Graficznego. Od 2008 roku do chwili obecnej jest kuratorem i organizatorem jedenastu wystaw w Galerii 101-121 w ASP w Łodzi, której zadaniem jest prezentacja osiągnięć kadry dydaktycznej Katedry Projektowania Graficznego oraz prezentacja prac zaproszonych gości, których twórczość związana jest z dziedzinami projektowymi. W 2017 roku pani Karolina Grudzińska współorganizowała wystawę studentów z Pracowni Podstaw Projektowania Graficznego w Muzeum Książki Artystycznej w Łodzi pt. *Wietrzenie Magazynu*. W latach 2010-2012 organizowała – jako komisarz egzaminacyjny – dyplomy na Wydziale Grafiki i Malarstwa, a od roku 2011 do chwili obecnej pełni funkcję komisarza konkursu „Rocznik ASP”. Od 2012 do 2016 roku była członkiem Wydziałowej Komisji Wyborczej, a w 2016 roku została sekretarzem tej komisji. Jej doświadczenie projektowe i typograficzne wykorzystywane jest przy współpracy i redakcji Biuletynu Katedry Projektowania Graficznego. Była komisarzem ds. druku wystawy *Prime Time* i Konkursu im. Władysława Strzemińskiego, a także koordynatorem

Wydziałowego Programu Erasmus+. Od 2017 roku jest członkiem sekretariatu egzaminów wstępnych Wydziału Grafiki i Malarstwa. Za swoją działalność organizacyjną na rzecz uczelni została pięciokrotnie wyróżniona nagrodą rektora Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi (dwukrotnie III stopnia i trzykrotnie nagrodą zespołową).

Dorobek twórczy i artystyczny

O poziomie aktywności twórczej zazwyczaj decydują mierniki artystyczne, którymi są pokazy indywidualne, wystawy zbiorowe, nagrody czy publikacje krytyczne. W przypadku magister Karoliny Grudzińskiej liczba wystaw indywidualnych – w latach 2003-2006 – wynosi pięć, a zbiorowych – w latach 2004-2017 – czterdzieści dwie. Wykonała czternaście realizacji projektowych dla macierzystej uczelni, co świadczy o tym, że jej dzieła są uznane w środowisku akademickim ASP w Łodzi. Jej prace były cztery razy publikowane w katalogach do wystaw związanych z Biennale Plakatu Polskiego, KPG Typo Berlin, a także na posterach prof. Łukasza Chmielewskiego; znajdują się również w kolekcjach takich instytucji jak Muzeum Civico w Cermonie, Muzeum Plakatu w Wilanowie w Warszawie czy Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Kielcach. Jej prace były pokazywane w telewizji Kino Polska w programie niezależnym „Kinoffeka Nówka Sztuka”.

Wśród tych liczb nasuwa się jedno pytanie – czemu doktorantka ma tak mało wystaw indywidualnych? I pozwolę sobie od razu na nie odpowiedzieć – dla projektanta plakatu, afiszu, typografa najważniejszą wypowiedzią jest realizacja dzieła w kontekście jego funkcjonalności. Plakat ma przemawiać do widza, kształtować określony pogląd, ma być indywidualnym drogowskazem, ma czarować go intelektualnie i emocjonalnie, a jeśli niesie ze sobą wartości nadrzędne, jakimi jest sztuka, to pozostaje w pamięci na zawsze. Dlatego można zrozumieć, że każdy artysta-projektant będzie bardziej dbał o istnienie swoich dzieł w danym momencie, a dopiero później będzie próbował je utrwalić w czasie, np. na wystawach. Czterdzieści dwa pokazy zbiorowe to imponująca liczba dla każdego artysty. Najważniejsze z nich to pokazy na Festiwalu Plakatu w Krakowie, Salonie Plakatu Polskiego w Muzeum Plakatu w Wilanowie w Warszawie, na Biennale Plakatu Polskiego w Katowicach, na Międzynarodowym Przeglądzie Plakatu Autorskiego Roller Poster w Szczecinie, a także paru wystawach zagranicznych.

Mgr Karolina Grudzińska stworzyła kilka kreacji graficznych do wystaw najlepszych dyplomów Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi – „Prime Time”. Katalogi te i plakaty pokazują, że pani Karolina jest nie tylko dobrym projektantem czy typografem, lecz także, że edycja materiału merytorycznego nie jest jej obca. Poruszanie się w dzisiejszych czasach w tzw. nowych mediach nie

jest proste. Publikatory te – choć zaliczane jeszcze do czegoś nowatorskiego – są już jednak pewnym archaizmem w stosunku do ciągle przyśpieszających zmian i pogoni za ewolucją technologiczną, a za nią nadążającą sztuką. Nowoczesny warsztat i umiejętności poruszania się pomiędzy warstwami tych działań wymuszają bycie w nieustającym procesie poznawczym i uczenia się korzystania z nowych narzędzi. Zatrzymanie się może grozić klęską.

Jestem zwolennikiem zrozumienia prostoty znaczeń plastycznych. Takie myślenie jest bliskie każdemu grafikowi niezależnie od uprawianej dyscypliny. Działania artystyczne, które pani Karolina wykonuje, wydają się na pozór skomplikowane, lecz po dłuższym oglądzie sytuacji widać, że przekaz jest bardzo uproszczony. Wyszukane kształtowanie powierzchni kompozycji daje taką ułudę. Kreowana zabawa fakturą, która wprowadza nas w specyficzną iluzję, stawia ją w roli wewnętrznego narratora. To podstawowy problem, na którym każdy twórca skupi swoją uwagę. Charakterystyczny efekt, który uzyskuje autor, nadaje dziełu rozpoznawalność, a to też jest integralną częścią działania każdego artysty.

Aktywność doktorantki, którą możemy oglądać w ramach działań uczelni, można zaliczyć do formuły teoretycznego plakatu naukowego, ale nie w rozumieniu, że ma on przedstawiać dokonanie związane z jakimś badaniem, lecz w myśl prezentacji tych młodych zdolnych, którym udało się znaleźć w tym najlepszym pierwszym czasie, „czasie oglądalności”. Katalog, który powstał do takiego – w slangowym ujęciu – „posteru”, którego definiować powinniśmy jako wspomniany przed momentem plakat naukowy, staje się abstraktem udostępnionym szerokiej publiczności na wernisażu. To oczywiście moje dość luźne spostrzeżenie, które tłumaczy nazwę Międzynarodowego Przeglądu Plakatu Autorskiego Roller Poster w Szczecinie.

W przestrzeni publicznej dość często zauważalny jest błąd, który określam błędem komunikacji wizualnej – polega na mijaniu się z główną treścią, a wtedy dzieło traci sens. Taki plakat staje się bezużytecznym bękartem w oku każdego czytelnika, a same pojęcia – bękart, wdowa, szewc – nabierają nowego znaczenia. Patrząc na plakaty pani Karoliny Grudzińskiej nie ma takiej obawy, gdyż bardzo sprawnie posługuje się ona semantycznym układem typografii tworząc z tego atut, a umiejętne planowanie przestrzeni wskazuje, że jest bardzo dobrze przygotowaną projektantką. Takie świadome działanie, w szczególności u artystów realizujących „zewnętrzne” zlecenia, jest wentylem pozwalającym uniknąć tak często spotykanej „złej sztuki użytkowej”, która w szczególności dziś utrwała się w swej masie. Ten plastyczny komunikat, który wywodzi się z kultury popularnej, ciągle ewoluuje. Forma plakatu w jego dosłownym rozumieniu zostaje zastąpiona nowoczesnym „memem”, naśladującym jego znaczenie i przekaz – a powielany miliardy razy staje się wiarygodny i łatwiejszy w odbiorze.

Przeglądając prace pani Karoliny Grudzińskiej doszukuję się w nich wpływu wielkiego konstruktora, pedagoga, teoretyka i malarza, patrona Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi – Władysława Strzemińskiego. Oczywiście „unizmizacja” jakiej poddaje doktorantkę jest ciut przypadkowa, ale przeglądając pierwszy raz jej prace od razu dostrzegłem pewne podobieństwo i z tym większym zainteresowaniem zacząłem doszukiwać się założeń unizmu w jej typografii.

„Kalendarz autorski – Kolekcja 13 plakatów typograficznych.”

Przedmiotem pracy doktorskiej pani mgr Karoliny Grudzińskiej jest kolekcja trzynastu plakatów typograficznych pt. *Kalendarz autorski*. Prace zrealizowane zostały w technice wydruków cyfrowych w formacie 100 na 70 cm, na papierze matowym o gramaturze 170g/m³.

Język artysty-plastyka nie zawsze udaje się sprawnie przełożyć na opis literacki. Jest to od dawna wieczny konflikt między tzw. krytyką sztuki a starym powiedzeniem – w znaczeniu pejoratywnym i oczywiście sparafrazowanym – „co artysta chciał przez to powiedzieć?”. Dokonania takie w dzisiejszych czasach – pomijam czysto krytyczne teksty – nawiązując oczywiście do samych artystów-plastyków próbujących opisać własne dzieła, stają się często „filozoficznym” zapisem ich myśli. W przypadku doktorantki Karoliny Grudzińskiej z wielką satysfakcją mogę się odnieść do jej pracy teoretycznej, ponieważ czytałem ją z wielkim zaciekawieniem.

Budowa pracy pisemnej i przekazywana treść została podana w przejrzysty i merytoryczny sposób. Każda z kart kalendarza odpowiada opisowi i jest przemyślana, wyważona w swojej kompozycji. Nazwa-tekst – jako informacja wskazanego miesiąca – staje się formą wyrazu, graficzną ilustracją, a jedynie cyfry kalendarzowych dni – w swoim prostym zapisie – zachowują jasność i czytelność. Kodyfikowanie plansz dało spójny materiał, jednoznacznie określającą przynależność do właśnie tego cyklu – choć myślę, że można było – dla celów eksperymentu – zaburzyć percepcję postrzegania plastycznym zgrzytem. Nie jest to oczywiście żaden zarzut, lecz chęć wskazania „graficznej zadry”, która pozwoliłaby na resetowanie naszego oka. Ale takie myślenie niekoniecznie musi być bliskie każdemu plastykowi. Wszystkie karty kalendarza oparte są na czerni, z dodatkowym obcym kolorem tworzącym tonację powstałej kompozycji. Lecz to czerń buduje główny szkielet projektu, jest dominująca i klasycznie utrzymuje swoje znaczenie. W stronach marzec, sierpień i grudzień czerń staje się zbyt intensywna. Można było przełamać ją lub zamienić, odwracając znaczenie dodatkowego obcego koloru, przekształcając go w siłę dominantę – jest to moja jedyna zasadnicza uwaga.

Całość pracy mogłaby zostać wydana drukiem i stać się ciekawym elementarzem projektanta/grafika.

Cykl trzynastu plakatów typograficznych pt. Kalendarz autorski, w połączeniu z pracą teoretyczną, stają się nierozzerwalną całością uzasadniającą próbę analizy naukowej doktorantki Karoliny Grudzińskiej. Praca, zapisana na 53 stronach, umiejętnie wprowadza czytelnika w świat grafika. Autorka dobrze dokonała zestawienia wybranego zagadnienia. Podział pracy jest jasno przedstawiony, rozdzielony śródtytułami i prowadzony w zrozumiały sposób. W opisie projektu artystka zawiera wiele pojęć z zakresu dziedziny sztuk plastycznych, w szczególności pojęć z zakresu typografii, grafiki projektowej i umiejętnie dobiera ogólne słownictwo znaczeniowe, co bardzo czytelnie wyjaśnia złożoność prezentacji – oceniam to bardzo pozytywnie. Plakat potocznie definiując to „zbiór wartości”, które mają za zadanie informować widza o „czymś”. Autorka w swój charakterystyczny sposób, zgodnie z opisem teoretycznym, buduje ten kalendarzowy świat i informuje nas o nim.

W dokumentacji doktorantki znajdują się wszystkie niezbędne informacje. Z dokumentacji pani mgr Karoliny Grudzińskiej jawi się zarówno dojrzała postawa dydaktyka, jak i świadomego twórcy, który poszukuje własnej drogi twórczej. Liczne realizacje – w szczególności te wykonywane na rzecz Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi – i szeroko rozumiana działalność dydaktyczna oraz postawa wobec uczelni wskazują na ogromne zaangażowanie.

Znając wystarczająco dobrze twórczość, zakres i jakość pracy doktorskiej, a także dorobek dydaktyczny, opowiadam się za wnioskiem Rady Wydziału Malarstwa i Grafiki Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi o nadanie pani mgr Karolinie Grudzińskiej stopnia doktora w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie artystycznej sztuki piękne.

Z poważaniem

prof. nadzw. dr hab. Artur Krajewski
Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie